

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Varianta 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citește următorul text:

*Din mesteacănul de-afară
Foi îngălbenite curg,
Când cernindu-și pânza rară
Cade vântul amurg.*

*Frate bun mi-a fost copacul
Cu podoaba lui de ieri,
El mi-a adumbrit* săracul
Un noroc de două veri.*

*Zgribulind din trup se-ndoaie
Peste geamul meu deschis –
S-a mai dezlipit o foaie,
Mi s-a mai fărmat* un vis ...*

*Unde ești tu, să ne plouă
Plânsul frunzelor ce mor,
Și cu brațele-amândouă
Să oprim căderea lor? ...*

*Mâna ta să le culeagă
Și să ni le-mpartă-n doi.
E povestea noastră-ntreagă
Scrisă-n veștedele foi ...*

Octavian Goga, *Amurg*

*a adumbri – a face umbră, a umbri

*a fărma – a sfărâma, a zdrobi

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *amurg*, *veștedele*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din secvența *povestea noastră-ntreagă*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a cuvântului obținut prin derivare din versurile: *Peste geamul meu deschis –/S-a mai dezlipit o foaie*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din versurile: *Frate bun mi-a fost copacul/Cu podoaba lui de ieri*. **4 puncte**
5. Numește rima poeziei și măsura ultimului vers al textului dat. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului *Amurg* de Octavian Goga. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește următorul text:

Născut în 1859, Dumitru Vasescu este omul care a inventat primul automobil românesc, în urmă cu două secole. În 1880, la Paris, Dumitru Vasescu construiește primul autovehicul personal, cu motor pe aburi. La acea vreme nu existau încă motoare termice, iar puținele vehicule care existau și aveau motor pe aburi erau utilaje agricole.

Cum trebuie să se fi uitat lumea la românul nostru, care se plimba pe străzi, printre trăsuri, numai că a lui nu era trasă de cal. Automobilul a ajuns o singură dată în România în 1906 și a fost expus la Școala de Poduri și Șosele din București, unde Dumitru Vasescu a fost și profesor. Informații despre ce s-a întâmplat ulterior cu prima mașină românească nu prea există, dar ne putem bucura de moștenirea lăsată de Dumitru Vasescu. [...]

În 1945 apare poate cea mai elegantă mașină construită vreodată de un român. Nicolae Malaxa, realizatorul automobilului, a fost un inginer și întreprinzător român care s-a născut în 1884 la Huși. Autoturismul Malaxa a fost construit în fabricile industriașului de la Reșița, iar proiectul aparținea unui grup de ingineri de la uzinele A.S.A.M. și „Malaxa” din București. Mașina avea un motor cu trei cilindri în stea, răcit forțat cu aer.

Răcirea motorului a influențat design-ul mașinii, între plafon și acoperiș fiind lăsat un spațiu pentru canalizarea aerului către motorul poziționat în spate. Acesta producea 30 de cai putere și împingea mașina cu ajutorul tracțiunii pe spate până la 120 km/h. Automobilul era extraordinar de confortabil datorită faptului că întreaga caroserie era așezată pe sașiu prin tampoane de cauciuc, groase de 10 cm.

Paul Călugăroiu, *Mașinile românești de care nu ai auzit niciodată*,
www.playtech.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele persoanei care a inventat primul automobil românesc;
 - viteza pe care o putea atinge automobilul Malaxa.**4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *În 1880, la Paris, Dumitru Vasescu construiește primul autovehicul personal, cu motor pe aburi.* **4 puncte**
- Transcrie o propoziție principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Automobilul a ajuns o singură dată în România în 1906 și a fost expus la Școala de Poduri și Șosele din București, unde Dumitru Vasescu a fost și profesor.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unei călătorii cu mașina. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p.; lizibilitatea – 1p.).

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2016 – 2017**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 9

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *amurg* – înserare; *veștedele* – ofilite) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului cratimei din secvența dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea unei vocale) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a oricărui cuvânt obținut prin conversiune și a cuvântului obținut prin derivare din versurile date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 p. pentru identificarea cuvintelor – 2 x 1 p. = 2 p.
 - câte 1 p. pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *meu* – adjectiv pronominal posesiv obținut prin conversiune din pronumele posesiv *meu*; *deschis* – adjectiv obținut prin conversiune din participiul verbului *a deschide*; (*s-a*) *dezlipit* – format prin derivare cu prefixul *dez-* de la verbul *a lipi*) – 2 x 1 p. = 2 p.
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte care conțin diftong din secvența dată (de exemplu: *podoaba*; *lui*; *ieri*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru numirea rimei poeziei (încrucișată) și a măsurii ultimului vers (7 silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două figuri de stil (de exemplu: *cernindu-și pânza rară*; *Frate bun mi-a fost copacul*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea felului celor două figuri de stil transcrise (de exemplu: *cernindu-și pânza rară* – metaforă; *Frate bun mi-a fost copacul* – personificare) **2 x 1 p. = 2 puncte**

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului liric **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului liric se acordă astfel:
 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 p.
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 p.)
- adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; adecvarea parțială a conținutului la cerință – 1 p. **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Dumitru Vasescu este inventatorul primului automobil românesc.; Viteza pe care o putea atinge automobilul Malaxa era de 120 km/h.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Paul Călugăroiu) și a titlului articolului din care este extras fragmentul (*Mașinile românești de care nu ai auzit niciodată*) **2 x 2 p. = 4 puncte**

3. – câte 1 punct pentru menționarea genului fiecărui substantiv subliniat (*străzi* – feminin; *automobilului* – neutru) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui substantiv subliniat (*străzi* – acuzativ; *automobilului* – genitiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*primul* – atribut adjectival; *autovehicul* – complement direct) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea fiecărei părți de vorbire (*primul* – numeral ordinal; *autovehicul* – substantiv comun) **2 x 1 p. = 2 puncte**
- Notă!** Punctajul se acordă pentru răspunsul complet.
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a oricărei propoziții principale (*Automobilul a ajuns o singură dată în România în 1906; și a fost expus la Școala de Poduri și Șosele din București*) și a propoziției subordonate (*unde Dumitru Vasescu a fost și profesor.*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– precizarea felului propoziției subordonate: *unde Dumitru Vasescu a fost și profesor* – propoziție subordonată atributivă **2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin pronumele relativ *care* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții, în care să existe o propoziție completivă indirectă – 1 p.
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate introduse prin pronumele relativ *care* – 3 p.

B.

- relatarea unei întâmplări: cu respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 p.; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 3 p. **6 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință – 2 p.; conținut parțial adecvat – 1 p. **2 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

Cele 14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: total – 2 p.; parțial – 1 p. **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
– punctuația (0 – 1 erori: 3 p.; 2 – 3 erori: 2 p.; 4 erori: 1 p.; 5 sau mai multe erori: 0 p.) **3 puncte**
– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**